

TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ

Program Yeterlilikleri

- Yükseköğretim alanında **yeterlilik**, herhangi bir yükseköğretim derecesini başarı ile tamamlayan bir kişinin neleri **bilebileceği**, neleri **yapabileceği** ve **nelere yetkin olacağını** ifade eder.
- Program yeterliliği;
- Uluslararası ve ulusal düzeydeki yeterliliklere ilişkin çerçevelere göre belirlenir. Her bir çerçevenin birbiriyle ilişkisi “**bilgi, beceri ve yetkinlikler**” bağlamında ele alınır.

Program Yeterlilikleri...

- Paydaş görüşleri istihdam edilebilirlik bağlamında değerlendirilir ve dikkate alınır. Bu çerçevede ilgili Lisans programı mezunlarının başlıca istihdam alanları kategorize edilir.
- İlgili bölümün dahil olduğu ulusal ve uluslararası eğitim kategorisindeki yeterlilikler incelenir.
- Program yeterlilikleri, alana özgü (sektörel) yeterliliklerle uyumlu olmak durumundadır. Alana özgü yeterlilikler ise ulusal yeterliliklerle uyumlu olacak şekilde tasarlanmalıdır. Nihayet, ulusal yeterliliklerin üst çerçevesini Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi oluşturmaktadır.

Program Yeterliliklerinin Belirlenmesi

- Önce programın eğitim amaçları ve hedefleri oluşturulur.
- Bunun için toplumsal ihtiyaçlar belirlenir, paydaşlar, kaynak sorunu çözülür.
- Program yeterlilikleri açık, gözlenebilir ve ölçülebilir olarak ifade edilir.
- Program yeterlilikleri bilgi, beceri ve yetkinlik başlıkları altında oluşturulur.
- Programa ilişkin içerik ve yapı oluşturulur (müfredat geliştirme).
- Bu kapsamda bölümün amacı, hedefi ve program yeterlilikleri hazırlanır.

Örnek Program yeterliliği

Öğrenme Kazanımları

- Bir öğrenme kazanımı öğrencinin öğrenme dönemi sonunda ne bilmesini, ne anlamasını ve /veya yapabilmesinin belirlendiği ifadelerdir (Donnelli ve Fitznaurice 2005). Bilgi, beceri ve tutum olarak ifade edilir.
- Öğrenme kazanımları, temelde belirli bir konu bitiminde öğrencilerin bilmeleri (bilişsel) ve yapabilmeleri (yetkinlik ve beceriler) gereken şeylerin yanı sıra, sahip olmaları gereken değerler ve geliştirmeleri gereken tutumların çerçevesini belirlemeyi hedeflemektedir.

Öğrenme Kazanımları.....

- Öğrenme kazanımları, öğretilen konunun içeriğinden çok öğrencilerin neleri başardığına odaklanır.
- Öğrenme kazanımları öğrenme aktivitesi sonunda öğrencinin neyi yapabileceğine odaklanır.
- Öğrenme kazanımları, öğrenme süreçleriyle ilişkili, ölçülebilir ve değerlendirilebilir olmalıdır.
- Öğrenme kazanımlarını bilmek öğrencinin öğrenme sorumluluğunu arttırmaktadır (sorumluluk paylaşımı).

Öğrenme Kazanımları.....

- Biggs'in (2003) de belirttiği gibi “Ne öğretmek istediğimiz, nasıl öğrettiğimiz ve nasıl değerlendirme yaptığımız birbiri ile dengeli olduğu zaman öğretim daha başarılı geçmektedir.”Akt. Kennedy, 2007.
- Bir programın/dersin amacı; öğretimin niyetine yönelik genel bir ifadedir.
- Öğrenme kazanımları öğrencinin neyi başarmasının beklendiğini, bu başarıyı nasıl göstereceğini açık olarak ifade eder.

Öğrenme Kazanımları.....

- Öğrencilerin gerçek anlamda ilerleme kaydedebilmeleri için ulaşmaları gereken öğrenme kazanımlarından haberdar olmaları gerekmektedir.
- Bu bağlamda, öğrencilerin öğrenme kazanımlarına ulaşmasına yardımcı olabilmek için mevcut müfredata **öğrenme-öğretme değerlendirme (LTA-Learning, Teaching and Assessment)** yönteminin entegre edilmesi, günümüzde yükseköğretimde kaliteyi arttırmada önemli bir unsur olarak görülmektedir.

Öğrenme Kazanımları.....

- Her bir dersin kazandıracığı nitelik, bölümün veya programın genel yeterlilikleri ile uyumlu ve tamamlayıcı olmalıdır.
- Ders öğrenme kazanımları, program yeterliliklerini yansıtmalıdır.
- Program yeterlilikleriyle daha genel olarak belirtilen ifade veya ibareler, ders öğrenme kazanımlarıyla somut ve ölçülebilir hükümlere dönüşür.
- Öğrenme kazanımları öğrenimin odak noktasıdır.
- Öğrenme, kapsayıcı, bütüncül ve dönüştürücü etkinliktir.

Öğrenme Kazanımları.....

- Yükseköğretimde yeterlilikler ve öğrenme kazanımları açıklanabilir ve tutarlı bir şekilde birbiri ile ilişkilendirilebilir olmalıdır.
- Her bir derse ait kazanım sayısı farklılaşabilmekle beraber, literatürde 5 ila 8 kazanımın uygun olacağı kabul edilmektedir.

Öğrenme Kazanımları.....

- **Dersin kimliği:**
- Dersin Adı
- Kodu
- Yarıyılı
- Teori/Uyg.Laboratuar(Saat/Hafta)
- Dersin Kredisi
- AKTS'si Kredisi
- Ön Koşul Dersler
- Dersin Dili
- Dersin Seviyesi
- Dersin Türü
- Dersin Koordinatörü
- Dersi Verenler
- Dersin Yardımcıları
- Dersin Amacı
- Dersin İçeriği
- Dersin Öğrenme Kazanımları
- Haftalık Ders Programı
- Genel Yeterlilikler
- Kaynaklar
- Değerlendirme Sistemi
- İlişki matrisi